

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 Izdaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številski račun št. 11.400

Evropa v luči afere Stavisky

Žalostna slika izza kuils žalostne sedanjosti — Po uradnem poročilu se je Stavisky ustrelil. Javnost pa trdi, da ga je ustrelila policija — Demisijska kolonijalnega ministra Dalimierja — Razburjenje in demonstracije v Parizu

Maribor, dne 9. januarja.

Povojna doba pozna celo vrsto sleparij velikega formata, afera francoskega bankirja Aleksandra Staviskga, po rodu romunskega Žida, pa presega vse, tako po višini vsot za katere gre, kakor po političnem pomenu, ki je skrit za njo. Aleksander Stavisky je slepar po poklicu, saj je bil kaznovan zaradi sleparije že l. 1908. Pa tudi po vojni je prišel v navzkrižje z zakonom, kar ga je pred leti napotilo do tega, da si je preskrbel nove dokumente pod imenom Sergej Alexander. Kot tak je brez vseh lastnih sredstev osnoval banko »Credite municipale« v francoskem mestu Bayonneu in celo vrsto drugih denarnih ter gospodarskih podjetij in postal finančnik velikega formata. Za njegovo prijateljstvo in naklonenost so se trgli politiki, bančniki, industriji, trgovci, umetniki itd. itd. Poklicni slepar Sergej Alexander je bil več let odlična osebnost vseh francoskih salonov, barov, gledališč in sploh vsega družabnega življenja, skratka, bil je mogočnik prve vrste, prejemal je kredite in jih daljal, vse na fingiranih in sleparskih temelih. Samo bonov, ki niso imeli nobenega kritja, je izdal za 400 milijonov francoskih frankov! Ko je sedaj dozor polom, je Evropa izvedela, da je ta Žid ogoljufal Francijo in razne druge države za več ko milijardo francoskih frankov. Tako je postal največji goljuf menda vseh časov.

Kakor pa je ta nezasišana afera Aleksandra Staviskga gorostasen škandal s finančnega in družabnega stališča, ker razgalja z grozotno brezobzirnostjo vso moralno gnilobo denarstva in družbe sedanjosti, tako je še veliko večji škandal s političnega in mednarodno-političnega stališča. Primer Stavisky nam govori jasno in glasno, kako in po kakšnih tipih se dela v sedanjosti Evropski ne samo notranja, marveč čisto tudi zunanja politika, od katere je potem odvisna usoda milijonov, da celih narodov in držav. Stavisky namreč ni bil samo gospodarski, marveč tudi politični spekulat, odnosno je uporabljal za svoje ogromne sleparske spekulacije tudi notranjo in mednarodno politiko. Bil je financier francoskih levičarjev, katere je podprl pri volitvah, in med kompromitiranci so danes ne samo levičarski župani in poslanci, marveč tudi bivši in sedanjí ministri! Mimo tega je pa bil tudi propagator madžarskih revizionističnih teženj in namer nemških narodnih socialistov. V tem svojstvu je obiskoval madžarske in nemške ministre in oni so obiskovali njega. V zaupnih zadevah se je sestajal z grofom Bethlenom, grofom Karolyjem, generalom pl. Gombósem in drugimi.

Zlasti je poučen stik Staviskga z Madžari. Madžarski nameni so našli, kakor smo prav te dni omenili, poslušna ušesa tudi na Angleškem in Francoskem. Na Angleškem je postal advokat madžarskih revizionistov lord Rothermere, spekulat na madžarski kraljevski prestol, na Francoskem pa Aleksander Stavisky, romunski Žid, ki je izvelel za to svojo uslugo iz Budimpešte vsaj kolikor je doslej znano, 46 milijonov pengov. Večino tega

denarja je vtaknil v svoj lastni žep, z ostalim je pa podkupil dnevnik »La Volonté«, ki je postal glasilo propagande za interese Madžarov, Nemcev in Italijanov. Mimo tega je pridobil skupino levičarskih poslancev, ki so osnovali blok »prijateljev madžarskega naroda« ter odposlali posebno delegacijo celo v Budimpešto »proučevati Madžarom storjene krivice«. V mreže Staviskga so pa prišli tudi nemški narodni socialisti, ki so naklonili temu največjemu goljufu sveta okoli 60 milijonov frankov zato, da bo organiziral med levičarskimi poslanci pariškega parlamenta skupino, ki bo podpirala Nemcem prijazno ali vsaj popustljivo politiko. V ta namen je financiral Stavisky tudi agitacijo in propagando za ultrapacifizem. Če je bil ta veliki slepar, ki je po polomu svojega »podjetja« izginil in se sedaj baje ustrelil, financiran morda tudi od italijanskih fašistov, zaenkrat še ni znano, vendar docela izključeno ni!

Tako se je torej delala in tako se dela politika za oslabitev Francije in njenih zaveznikov, za razbitje male antante, revizijo mej v prilog Madžarske, za enakopravnost Nemčije, hegemonijo Italije itd. Tako se preko poklicnih sleparjev, po rojstvu predstavljenih zločincev in največjih moralnih propalic kuje usoda narodov Evrope, trguje za najsvetejše pravice milijonov poštenih, pridnih in delovnih ljudi! Stavisky in njemu slični spekulanti, ki imajo morda samo to srečo, da jih za življenja ne razkrinkajo, so krmarji velikih mednarodnopolitičnih akcij! Potem se ne smemo čuditi, če Evropa ne najde izhoda iz sovražstva, ki raste med narodi kakor donebesni zid, če se ne more odstraniti nezaupanje, ki ovira sodelovanje in je pravica zadnji, najmanj cenjeni in veljavni argument. Tako ni afera Stavisky samo škandal prve vrste, marveč tudi škandalozna slika škandaloznih časov in razmer, je dokaz, da je nekaj gnilega na celini Evrope!

PARIZ, 9. januarja. (Uradno.) Orožniki so izsledili včeraj popoldne pobeglega sleparja Staviskga v neki vili v Chamonixu. V trenutku, ko so ga hoteli aretirati, je Staviski potegnil samokres in se ustrelil v glavo. Prepeljan je bil nemudoma v bolnišnico, kjer je bil operiran, vendar nimajo zdravniki nobenega upanja, da bi okrevail. Ta vest je povzročila v vsej Franciji silno senzacijo.

PARIZ, 9. januarja. Afera Staviskga se je razvila mimo nezasišanega finančnega poloma še v monstrozno policijski škandal, kakor ga zgodovina policije zlepa ne pomni. Že sama vest, da se je Stavisky v nekem hotelu v Chamonixu ustrelil, je izzvala v Parizu največjo senzacijo. Razburjenje množic je nepopisno naraslo, ko je ves pariški tisk, izvemši 4 ali 5 izrazito vladnih listov, podčrtal domnevo, da je Staviskga ustrelila policija sama namenoma in da je vest o samomoru izmišljena pravilica, s katero bi se rade zamazale javnosti oči. Po mnenju listov se je policija bala razkritij sleparja Staviskga in ga je zato rajše sama odstranila z ustreliščja. To trditve podpira in zagovarja tudi vseskozi resni list »L'Ordre«, ki pravi, da poročilo o samomoru Staviskga prav nihče ne verjame. Javno mnenje soglaša v tem, da

je Staviskga umorila policija. Najostreje napade proti vladi si je privoščila rojalistična »Action Française« in pa komunistična »Humanité«. V preiskavi se stojič pariški policijski predsednik Chiappe je izjavil, da je Staviskga poznal sicer že 10 let, vendar pa ni imel z njim nobenih stikov. Izjavil je tudi, da ga je kot mednarodnega zločinca že dolgo zasledoval, ni pa hotelo biti nobenega pravega naključja, da bi ga mogel spraviti na varno.

PARIZ, 9. januarja. Kolonijalni minister Dillmier, ki je zapleten v gigantsko afero Staviskga, je včeraj popoldne pod

uničujočim moralnim pritiskom podal ostavko. Ministrskemu predsedniku Chau tempu je pisal v tej zadevi pismo, v katerem utemeljuje svoj izstop iz vlade ter pravi, da se hoče kot svoboden človek braniti ter osvoboditi vlado vseh očitkov, naperjenih proti delovanju ministra za delo v letu 1933.

Danes popoldne se bo sestala zbornica, ki bi imela po stari tradiciji izvoliti novo predsedstvo. Ministrski predsednik Chau temps bo pa že danes podal izjavo kot odgovor vlade na vse v zadevi Staviskga iznešene očitke. V Parizu se razburjenje prebivalstva tako veliko, da so včeraj popoldne ogromne množice oblegale palačo pravosodnega ministrstva, kjer so demonstrirali z napisnimi deskami: »Dol z gangsterji! Demisionirajte!« Action Française poziva prebivalstvo k demonstracijskem zborovanju pred parlamentom, da bo na ta način vlada videla in slišala glas Francije.

Velike spremembe v Romuniji

VLADNA KRIZA ŠE VEDNO NEREŠENA. — REORGANIZACIJA POLICIJE IN POLITIČNE UPRAVE.

BUKAREŠTA, 9. januarja. Romunska vladna kriza še vedno ni rešena. Zaenkrat Titulescu še ni pristal na vstop v vlado dr. Tataresca, s katerim je imel zadnje dni več zaporednih daljših razgovorov. Bil je tudi ponovno klican h kralju, kjer je vztrajal na raznih važnih spremembah v notranji upravi države, zlasti glede izmenjave vodilnih osebosti v vojaški in policijski službi. Kralj Karol je že pristal na njegove glavne zahteve in je bilo v zvezi s tem odstavljenih več vojaških funkcionarjev v upravni službi. Drugim so odslovili kraljev zasebni tajnik Dimitriju Dumitrescu, njegov oče general Dumitrescu, dosedanjí poveljnik romunskega orožništva, šef celokupne varnostne policije general Standaciu,

ki ga bo zamenjal major Cernatu l. d. Odstopil je tudi vojni minister general Ujca, čigar mesto je zasedel popularni mladi general Jonel Antonescu, dosedanjí prvi pomočnik načelnika romunskega generalnega štaba. Na novo je bilo ustanovljeno dvorno ministrstvo in je bil imenovan za ministra Dimitrij Cesianu, dosedanjí romunski poslanik v Parizu, ki ga bo za menjal na njegovem mestu dosedanjí budimpeštanski poslanik Grigorcea. Kdo bo imenovan za novega poslanika v Budimpešti, še ni znano. Ker je prevzela vso preiskavo v zadevi Ducovega umora z ozirom na proglašeno obsedno stanje v svoje roke vojaška policija, je nastal med njo in med civilno policijo silen spor.

Razstave socialne demokratke stranke v Avstriji?

DUJING, 9. januarja. V političnih krogih se je davi razširila vest, da bo zvezni kancelar dr. Dollfuss te dni razpustil socialno-demokratsko stranko, da bi tako omogočil depolitizacijo »Heimwehra«, kar bi bilo zelo važno z ozirom na pomirjenje z narodnimi socialisti. Heimwehrovske organizacije so že prejela pismena zagotovila, da se bo socialno-demokratska stranka razpustila.

Simonov referat Macdonaldu

LONDON, 9. januarja. Ministrski predsednik Macdonald se je vrnil včeraj v London. Božične praznike je prebil v Lossiemouthu na Škotskem. Zunanji minister sir John Simon, ki se je v soboto vrnil iz Rima, je takoj dopoldne obiskal Macdonalda in se z njim zelo dolgo razgovarjal, zlasti o razorožitvenem vprašanju. Zunanji minister je obvestil predsednika vlade podrobno o svojih razgovorih z Mussolinijem v Rimu in s francoskimi ministri v Parizu. Skiciranje se je celotnega kabineta še ni določeno, znano pa je, da se bo pododbor vlade za proučevanje razorožitvenega vprašanja sestel v sredo. Sir Simon je pričakoval, da se bo sestel s Hendersonom in ga bo mogel obvestiti o svojih pariških in rimskih razgovorih, vendar se to ni moglo

zgoditi, ker leži Henderson v postelji za težkim prehlajenjem. Zato je bil ta sestanek odložen do Hendersonovega ozdravljenja. Listi še nadalje izražajo prepričanje, da je prineslo Simonovo potovanje ugodne rezultate v smislu linacije in razčiščevanja idej. Več listov izražajo upanje, da bo podala angleška vlada v najkrajšem času razjasnitev sedanjega položaja.

VAN DER LUBBE POMOLOŠČEN.

PARIZ, 9. januarja. Po zanesljivih informacijah iz Berlina glavni obtoženec in na smrt obsojeni van der Lubbe, ki je zažgal poslopje državnega zbora, ne bo justificiran. Odločitev glede njega je že padla: Obsojen bo na 20 let težke ječe. Kar se tiče Torglerja, bo poslan za leto dni v neko koncentracijsko taborišče.

PARAGVAJ SE NE VDA.

BUENOS AIRES, 9. januarja. Komisija Društva narodov za likvidacijo konflikta zaradi Gran Chaca je poslala svoje predloge bolivijski in paragvajski vladi ter zahtevala, da se sovražnosti takoj ustavijo, ker je sicer vsako posredovanje nemogoče. Paragvajska vlada je vse te ponudbe kategorično odklonila in izjavila, da noče premirja. Njene čete že prodirajo dalje v Gran Chaco. Zaradi neuspehov na bojnem polju poročajo iz Bolivije, da je tamkaj izbruhnila revolucija. Vse podrobnosti o tem zaenkrat še manjkajo.

Dnevne vesti

Pred oltar. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Anton Budin in Roza Krežejeva, Rajmund Perko in Marija Zdražilova; Ivan Rojko in Doroteja Pivkova; Arnold Sekler in Pavla Voglerjeva, Jože Celofiga in Štefka Žunkova, Franc Žunko in Anica Deutschmanova ter Ivan Bevc in Marija Primožičeva. Bilo srečno!

Smrtna kosa. V zadnjem času so v Mariboru umrli: Peter Žunkovič, star 5 tednov; Milenko Jakovlevič, star 21 let; Tomaž Robar, 42 let; Alojzij Vute, 42 let; Alfred Opušnik, 15 let; Ana Frelhova, 47 let; Ana Auerjeva, 51 let; Marija Kaučičeva, 73 let; Marija Venišbergerjeva, 57 let in Anton Donko, 75 let. N. p. v m.!

V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije je bila davi ob 9. uri v tukajšnji stolnici pontifikalna maša z zahvalnico, ki jo je opravil knezoškof dr. Ivan Tomažič ob mnogoštevilni asistenci duhovščine. Mimo mnogoštevilnega občinstva so bili v cerkvi navzoči v zelo velikem številu zastopniki in predstavniki civilnih in vojaških oblasti, vsi ravnatelji in upravitelji srednjih in osnovnih šol, zastopniki uradov, korporacij in društev. Med njimi so bili podžupan g. Golouh, okrajna glavarja gg. Markar in dr. Senekovič, predstojnik mestne policije g. dr. Hacin, prvi državni tožilec g. dr. Jančič in drugi.

Pojasnilo uradništva. Z ozirom na kriva tolmačenja, ki so nastala zaradi pretekli teden v »Večerniku« objavljene novice o sestanku železniških uradnikov, izjavljamo v interesu resnice, da se je napravila zamena v naslovu sklicateljev po krivdi našega uradništva pri prepisu telefonično prejetega obvestila. Naročniki obvestila so pravilno navedli ime sklicatelja sestanka: Udrženja železniških uradnikov kraljevine Jugoslavije, pododbor Maribor.

Priprave za slavnostni koncert, ki bo 12. t. m., se vršijo z največjo skrbnostjo. G. prof. Mitrovič biva že več dni v Mariboru, da uvežba orkester, ki sestoji iz vojaške godbe, orkestralnega odseka Glasbene Matice pod vodstvom njegovega predsednika g. inž. Deva in drugih mariborskih glasbenikov. Overturo bo igrala vojaška godba pod vodstvom g. kapelnika Svobode. Nato igra naš violonist g. Taras Poljanec s spremstvom g. Galatie iz Ljubljane. Go. Mitrovičev spremlja celoten orkester pod vodstvom g. Mitroviča. Če pomislimo, da nastopijo umetniki brezplačno v korist mladinskega Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju; jšn gre za izredno požrtvovalnost vse priznanje in zahvala. Zlasti pa moramo biti hvaležni ge. Mitrovičevi in njenemu gospodu soprogu, ki vzlic svojim velikim uspehom v domovini in tujini nista pozabila Maribora, ter mu s to lepo gesto dokazeta svojo zvestobo in ljubezen.

Ljudska univerza v Mariboru. Zaradi koncerta, ki bo prihodnji petek, 12. januarja, v čast kraljice, se preloži predavanje prof. Königa z Dunaja o temi »Jugoslavija v očeh tujca« na ponedeljek 15. januarja.

Zanimivo predavanje o reji kokoši bo priredila mariborska podružnica Kmetijske družbe v nedeljo 14. t. m. po rani maši v dekliški šoli pri Sv. Petru. Predaval bo veterinarski nadsvetnik v p. g. Franc Pirnat.

Mogla umreti ni stara Sibila... Pretekli petek je pripeljal mariborski mestni avtobus v povečano mestno ubožnico v Strossmayerjevi ulici iz banovinskih hiralnic v Ptuj in Muretcih 20 starčkov in stark, pristojnih v Maribor, ki jih je morala mariborska mestna občina na svoje stroške vzdrževati tamkaj zaradi pomanjkanja prostora v lastni ubožnici. V nekaj dneh bo krenil avtobus tudi še po ostale mariborske ostarele siromake v hiralnici v Vojniku in Wildonu. Prav vseh siromakov pa le niso pripeljali, ker jih je nekaj tako nevarno bolnih, da ne bi prenesli transporta in bodo najbrže kar na dosedanjih bivališčih za vedno zaprli svoje oči. Za mesta, ki bi ostala na razpolaganje mimo že omenjenih »importiranih« ubožcev, se poteguje v Mariboru že večje število kompetentov obojega spola.

Nova strokovna organizacija. V kratkem se bo ustanovil v Mariboru »Klub damskih frizerjev«, po vzoru že obstoječih sličnih klubov v drugih naših mestih. Za napredek te panoge lasničarskega obrta bo klub prirejal razne strokovne tečaje.

Novinarski klub. Drevo ob 19. uri v kavarni »Bristol« klubova seja.

500 dinarjev nagrade

z lahkoto zasluži prodajalka, ki se hoče udeležiti reklamnega natečaja za film »NJENA VISOKOT PRODAJALKA«, ki se bo predvajal od 12. — 17. januarja 1934 v GRAJSKEM KINU. Vse nadaljne informacije dobite potom letakov, ki se bodo raznašali in pa potom direktnih informacij pri vodstvu Grajskega kina, do 11. t. m.

Delavsko gibanje v decembru. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja statistične podatke o zavarovanju delavcev v lanskem decembru. Povprečno je bilo zavarovanih 44 tisoč 447 moških in 29.758 žensk. Skupaj torej 64.205. Bolnikov je bilo 1967. Povprečna dnevna zavarovalna mezda je znašala 22.84 Din, celokupna dnevna zavarovalna mezda pa 1 milijon 695.166 Din. Izredna zima je zaposlenost delavstva precej zmanjšala. Prirast članstva napram prejšnjemu letu je radi tega popolnoma odpadel. Število zavarovanih delavcev je bilo isto, kakor v decembru leta 1932. Nezaposlenost gre v prvi vrsti na račun sezonskih obratov, kjer so za posleni pretežno moški. Število žensk pa je kljub zimi napredovalo. Napram novembru je članstvo padlo za 3672. To je od 77.877 na 74.205. Odstotek bolnikov je bil znatno večji zlasti pa moških. Deloma je temu vzrok podaljšanje bolniške podporne dobe od 26 na 52 tednov, deloma pa izredna zima v prvi polovici meseca. Povprečna dnevna zavarovalna mezda, ki odgovarja približno faktičnemu zaslužku povprečnega delavca je pri moških za 0.81 Din ali za približno tri odstotke manjša, pri ženskah pa približno za en odstotek večja od decembra v letu 1932.

Dne 1. februarja 1934 planinski ples. Ali je treba še kaj več povedati? Goto vo je, da bo ta tradicionalna prireditev naših planincev zbrala pri »Unionu«, kakor vsa leta doslej, tudi letos staro in miado. Torej pomnite: 1. II. 1934 — planinski ples!

Društvo »Nanos« obvešča, da bo predavanje dr. V. v četrtek ob 20. uri v Narodnem domu. Društvo obvešča tem potom vsa društva, da priredi v soboto 3. februarja v vseh prostorih Narodnega doma veliko dobrodelno prireditev.

Jadranska straža v Splitu je poslala sporazumno s tukajšnjim Oblastnim odborom vsem domačim tvežkam in vidnim osebnostim v Mariboru in okolici na ogled revijo »Jadranska straža« z željo, da bi nadomestila marsikatero drugo tujo revijo, ki ne nudi svojim naročnikom onih ugodnosti, ki jih daje Jadranska straža svojim članom (15 do 30% popusta v hotelih in 25% popusta na parobrodih). S tem je v veliki meri odteljana članarina in mislimo, da ne bo nikogar, ki bi revije ne zadržal, posebno ker je v okras vsaki čakalnici, vezana pa v diko vsaki domači knjižnici. Naročila na revijo sprejema pisarna Jadranske straže v Gregorčičevi ulici št. 26.

Občni zbor krajevnega odbora »Jadranske straže«. Krajevni odbor »Jadranske straže« v Mariboru ima svoj letošnji redni občni zbor v ponedeljek 15. t. m. ob 20. uri v lovski sobi pri »Orlu« z običajnim dnevnim redom. Člani in prijatelji »Jadranske straže« udeležite se običnega zbora v čim večjem številu.

»Samouprava«. Izšla je prva letošnja številka »Samouprave«, glasilo Županske zveze v Ljubljani. Vsebina: dr. Henrik Steska: O krajevnih policijskih uredbah; Stefan Sušec: Razvoj trošarine na vino; vesti iz Županske zveze; vprašanje in odgovori ter razne razsodbe upravnega sodišča.

V likvidacijo je prešla »Gorod« — druga v Ormožu. t. z. z. o. z.

Družabno potovanje v Palestino. Jugoslovanski Lloyd priredi v času od 19. februarja do 16. marca t. l. družabno potovanje v Palestino na parniku »Kraljica Marija«. S tem se nudi vsem zainteresentom najugodnejša prilika, da romajo s skromnimi sredstvi v obljubljenno deželo in, ker je predvideno 11dnevno bivanje v Palestini, možnost kratkega izleta v Egipt. Spored vsebuje obisk pomembnejših mest, Jordana, Mrtvega morja in vseh zgodovinskih znanih krajev verskega pomena. Razen tega bo vožnja na 17.500 tonskem luksuznem parniku »Kraljica Marija« izredno prijetna in udobna. Vse kabine so ventilirane, velika večina ima izglede na morje; 40 kopalnic, jedilnice, družabni prostori, najelegantneje urejeni bari, zdravniška ambulanca, česalni salon, krojač, radiotelegrafska postaja itd. jamčijo za najudobnejše bivanje na ladji. Sportnikom je na razpolago velik plavalni bazen z vedno svežo morsko vodo, na palubi pa krajšajo čas različne igre (Deck-Tennis itd.). Informacije, prospekti in prijave pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Obrtno gibanje v preteklem letu. Huda gospodarska kriza je zajela tudi obrtniški stan. Lani je bilo na novo izdanih le 133 obrtnih dovoljenj, dočim je bilo izbranih 728 obrtnih pravic. Da je bilo število izbranih obrti tako veliko, je temu kriv § 456 obrtnega zakona, ki pravi, da morajo vsi obrtniki v 6 mesecih na novo prijaviti obrt. To pa je zvezano z različnimi stroški, ki jih mnogi obrtniki niso premoogli in so radi tega rajši zaprli svoje lokale. Izdanih je bilo lani 30 obrtnih pravic ali koncesij, in sicer: 6 za industrijo, 38 za rokodelske obrti, 59 pa za trgovino in slične branže. Izbranih pa je bilo 21 obrtnih koncesij, 4 industrijske, 30 rokodelskih, 75 trgovinskih in sličnih branž. Pri gornjih podatkih pa niso upoštevane one izbrisane obrti, ki so bile ukinjene po novem obrtnem zakonu. Če pogledamo statistiko prejšnjih let, vidimo, da je bilo leta 1927. izdanih 233 dovoljenj, izbranih pa 125, leta 1928 izdanih 198, izbranih 96, leta 1929. izdanih 280, izbranih 195, leta 1930. izdanih 244, izbranih 195, leta 1931. izdanih 233, izbranih 332, leta 1932. izdanih 220, izbranih pa 276.

Uslužbeni davek. Vsi delodajalci, ki so po členu 100. zakona o neposrednih davkih zavezani pobirati uslužbenški davek v davčnih znamkah, se pozivajo, da v smislu naredbe ministra financ z dne 11. septembra 1929, št. 83.390 predložijo tekom meseca januarja 1934 knjižice za uslužbenški davek na pregled davčni upravi v Mariboru, soba št. 5, sicer se bo proti njim postopalo po čl. 139., odnosno ob zatajbi davka, po čl. 142. tega zakona. Zaradi pregleda in ugotovitve, da je plačana tudi davščina za bednostni sklad k uslužbenškemu davku od 1. julija 1933 naprej, je treba hkrati predložiti tudi zadevna potrdila. Oni delodajalci pa, ki ne pobirajo uslužbenškega davka v znamkah, ampak so ga dolžni odvajati v denarju davčni upravi (to so oni, ki imajo povprečno preko 20 zaposlencev), se morajo prijaviti do dne 25. januarja 1934 istotam, da se vpišejo v knjigo delodajalcev. Če tega ne store, bodo kaznovani z najvišjo kaznijo po čl. 138. tega zakona.

Grajski kino predvaja do četrtega večerja »Cesarski lovci v ognju« s Helmovo in Diehlom. Od petka 12. t. m. predvaja veselo, zabavno opereto »Njena visokot prodajalka«. V glavnih vlogah L. Haid, W. Forst in P. Kemp. Prva veseloigra v genru »Dvoje src v ¼ taktu«. Forst poje, pleše, igra kakor še nikdar, Kemp je naravnost sijajen, Haidova je v vlogi tako srčkana, kakor še v nobenem filmu doslej.

Kino Union. Danes v torek zadnjič »V planinskem rajju«. Od jutri, srede, dalje »Sestra Angelika« (Za samostanskimi zidovi), vefilim, ki nam pokaže življenje in trpljenje za samostanskimi zidovi. Kritika pravi o tem filmu, da je na umetniški in tehnični višini.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroča kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesa.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Torek, 9. januarja. Zaprt.

Sreda, 10. januarja ob 20. uri: »Mala Floramye«. Red C.

Četrtek, 11. januarja ob 20. uri: »Scampolo«. Prvič.

»Mala Floramye«, popularna opereta splitskega skladatelja Iva Tijardovića je v Mariboru našla izredno mnogo odziva ter je nedvomno letošnja najboljša operetna uprizoritev, kar dokazuje nenavadno velik obisk pri njenih predstavah. »Malo Floramye« ponove v sredo 10. t. m. za red C. — »Scampolo« je duhovito in zabavno pisana komedija, ki jo je napisal dramatik Dario Nicodemi. Mariborsko gledališče jo je uprizorilo pred leti s prav velikim uspehom. To komedijo uprizore zopet letos in bo premiera v četrtek, 11. t. m. Režira Vladimir Škrbinšek, v naslovni vlogi debitira Branka Rasbergerjeva, na katero je bila mariborska javnost že opozorjena ob nedavnem nastopu v komediji »X. Y. Z.«, ki jo je uprizorila Zveza mladih intelektualcev.

»Okence« je češka veseloigra, ki jo je napisala odlična igralka praškega »Narodnega divadla« Olga Scheinpflugova. Veseloigra je zgrajena prav efektivno, nastopajoči tipi so orisani markantno ter se sploh vsej igri pozna, da jo je napisal polnokrven gledališki človek. Mariborska premiera te igre bo v najkrajšem času. Režira gl. režiser J. Kovič, ki igra tudi glavno možko ulogo.

Pri boleznih žolča in jeter, žolčnih kamnih, zlatci, uravna naravna »Franz Josefova« grenčica prebavo na naravnost popoln način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje z »Franz Josefovo« vodo posebno dobro, če jo mešamo s toplo vodo, izpijemo zjutraj na tešče želodec. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Velika kavarna: Samo še nekaj dni!!! Vilko!!!

Izgubljena je bila v petek ponoči na akademskem plesu zlata ura s pokrovom in zlato verižico. Pošteni najditelj se naproša, da jo odda v upravi našega lista.

Brebrovniška morilca v rokah pravice. Poročali smo že, da je bil v noči na 22. decembra na svojem domu v Malem Brebrovniku pri Ormožu umorjen že priletni starček Anton Balažič. Po zločinu so orožniki uvedli temeljito preiskavo, ki je imela popoln uspeh. Drugi dan po Novem letu je že orožniška patrulja iz Ivanjkovcev izsledila morilca Janeza Bohinjca in njegovega pomagala brata Antona. Izprva sta aretiranca tajila vsako krivdo, na kraju umora pa sta se vdala in priznala svoj zločin. Izročena sta bila v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Iz obupa v smrt. Niso še izbrisani madeži krvave ljubzenske tragedije, ki se je pred dnevi odigrala na Robindvoru, že je prebivalce Dravograda in okolice ponovno vznemiril nov žalosten dogodek. V noči na praznik Treh kraljev so našli namreč na Otiškem vrhu oženega mesarja Franca Pridgerja. Nesrečnejši je bil pred leti mesar na Prevaljah. Radi družinskih razmer pa mu je obrt začela pešati in je moral zapreti svojo mesnico. Razmere, v katerih je živel, so ga popolnoma strle in pognale v smrt. Zapušča dva nepreskrbljena otroka in ženo.

Nezgod pri sankanju. Na Vrtičah se je na Kraljevo pri sankanju hudo ponesrečil 7letni sin orožniškega narednika Peter Zebok. Pri padcu si je deček poškodoval levo nogo pod kolenom in je moral iskati pomoči v bolnišnici.

Sejem za prašiče. Na sejem 5. t. m. so pripeljali 126 prašičev. Kupčija je bila slaba in je bilo prodanih komaj 48. Cene mladim prašičem so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 100 do 110 Din, 7 do 9 tednov stari 110 do 120 Din, 3 do 4 mesece stari 200 do 250 Din, 5 do 6 mesecev stari 350 do 380 Din, 8 do 10 mesecev stari 450 do 550 Din in leto stari 560 do 680 Din; kilogram žive teže 6 do 7 Din, mrtve teže pa 8,50 do 9 Din.

Njemu Vel. čanstvu kraljici Mariji!

Danes je naša Vel. kraljica Marija in z njo vsa Jugoslavija dan, ko je bila rojena in že z rojstvom posvečena za velike vladarske posle. Hči velike matere in modrega očeta, rojena in vzgojena v duhu prijateljskega in zavezniškega romunskega naroda, bliskega nam po zgodovini in razvoju, je pokazala že zgodaj, da se zaveda svoje dragocene dediščine. Zlasti pa je pokazala kot kraljica Jugoslavije vse svoje velike vrline kot mati prestolonaslednika Nj. Viš. princa Petra in Nj. Vis. princev Tomislava in Andreja ter kot zvesta družica svojega visokega zakonskega druga, Nj. Vel. kralja Aleksandra. In kdo ne pozna njene neizčrpne srčne dobrote, ki jo pokaže ob vsaki priložnosti, ko je treba pomagati, lajšati bedo in gorje in dajati lep ter vzpodbuden zgled! Bolj modre, skrbne in blage kraljice mlada Jugoslavija ne bi bila mogla dobiti. Zato ji izrekamo v imenu vsega prebivalstva Maribora in severnega slovenskega obmejnega ozemlja svojo najglobljo udanost! Naj živi Nj. Vel. kraljica Marija! Naj živi ves prevzvišeni kraljevski dom Karadjordjevičev!

Ivan Rebek

Dolgo časa ga je mučila težka bolezen. Dne 5. t. m. je podlegel. V nedeljo so položili njegove zemeljske ostanke na celjskem okoliškem pokopališču k večnemu počitku ob ogromni udeležbi prebivalstva vseh krogov in slojev iz Celja in večjih krajev banovine. Nedavno — 18. oktobra 1933 — ga je povodom njegove 70letnice pozdravila obrtniška deputacija iz Maribora, ki je imela prili-

ko občudovati pokojnikovo še vedno zelo živahno zanimanje za aktualne gospodarske zadeve, posebno za pomoč domačemu rokodelstvu.

Ni vasi v naši banovini, pa večjega kraja v državi, kjer ne bi bili poznali Rebekove orjaške postave s tistim tipičnim nasmehom na licu, ki je izražal njegovo neustrašenost, borbenost in optimizem. Delo za blagostanje obrtništva in njegovo nacionalno osamosvojitve je bilo vodilno geslo za vse Rebekovo javno udejstvovanje od leta 1893, ko je v dunajskem parlamentu v slovenskem je-

ziku razvijal svoje nazore k načrtu nove obrtne novele, preko njegovega organizatoričnega in narodnega dela v Celju in nastopov v obmejnih štajerskih krajih (Št. Ilj, Marenberg, Trbovlje) vse do tlej, ko so pred petimi leti bridka razočaranja realnega življenja zadajala hud udarec pokojnikovim idealnim stremljenjem in ga je končno kruta bolezen priklenila v sobo.

Tipičen dogodek iz leta 1917.: Nemška obrtna zveza v Celju je sklicala v Rebeškovem hotelu zborovanje, na katerem je poročal znani državni poslanec Marckhl. Rebek je vedel, da bo Marckhl skušal smešiti slovensko majniško deklaracijo, pa mu ni dalo miru. Čeprav je njegova delavnica razen malega kotička že bila rekvirirana za avstrijsko vojsko, se je izpostavil, šel na shod, si izsilil besedo, pa v navdušenem govoru osupljenim nemškim tovarišem utemeljeval potrebo jugoslovanske države.

O Rebku in njegovi dobi se bo še pisalo. Obrtništvo je z njim izgubilo prijatelja in vodnika, kakršni se ne rodijo vsako desetletje. — Slava pokojnikovemu spominu!

Občni zbor godbenega društva „Lira“

Mariborsko godbeno društvo „Lira“ je imelo preteklo nedeljo dopoldne v restavraciji g. Senice v Tattenbachovi ulici svoj letošnji redni občni zbor. Kako malo zanimanja je bilo zanj, je pokazala udeležba. Poleg nekaterih godbenikov sta se občnega zbora udeležila tudi predsednik mariborske gasilske čete, prvi državni pravdnik g. dr. Jančič in povodovja mariborskega „Jadrana“ g. Ivan Lah.

Občni zbor je otvoril in vodil predsednik šolski upravitelj g. Fran Cvetko. Podal je daljše poročilo, iz katerega je razvidno, da se je društvo vsa leta od ustanovitve borilo z raznimi težkočami. Lani je priredilo nekaj lepo uspešnih koncertov, sodelovalo pa je tudi pri raznih nacionalnih prireditvah in na Mariborskem tednu. V pretekli poslovni dobi je imelo sedem sej. Velike neprilike je društvu povzročil tajnik Ivan Kmetec, tako, da je moralo zadevo obravnavati mariborsko okrožno sodišče in ga obsoditi na povračilo škode društvu v znesku 1560 Din. Blagajniško poročilo je podal blagajnik g. Ortan. Društvena imovina je precejšena na okroglo 10.000 dinarjev. V imenu nadzornega odbora je predlagal odboru razrešnico preglednik računov g. Senica in je bil njegov predlog soglasno sprejet.

Pri četrti točki dnevnega reda o likvidaciji društva, se je razvila živahna debata, v katero je tudi posegel prvi dr-

žavni pravdnik g. dr. Jančič. Odbor je upošteval njegove nasvete in je bil soglasno sprejet sklep, da se izvoli nov odbor, ker je dosednji predsednik odložil svoje mesto. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Stanko Hič, za namestnika pa Jakob Toplak; za odbornike so bili izvoljeni: Stanko Derencin, Hugo Perduvič, lekarnar Maver, Antoni Megla, France Novačan in Alojzij Polič; v nadzorni odbor pa sta bila izvoljena restavrater Senica in Ferdo Kralj. Novi odbor bo pripravil vse potrebno za sklicanje izrednega občnega zbora, katerega bo predložena poleg drugih važnih društvenih zadev tudi sprememba društvenih pravil.

Skrivnosten nočni obisk

V nedeljo zjutraj okrog 1. ure je prebudilo iz spanja uglednega posestnika g. Josipa Kuhna v Razvanju besno, nepretrgano lajanje psov, ki stražijo ponoči njegove gospodarske objekte pod graščino ob gozdu. Ker je bil g. Kuhn lansko pomlad, kakor je javnosti že znano, napaden in pobit od dveh tamkajšnjih domačinov tako, da je ležal dalje časa v bolnišnici in so mu poškodbe na glavi zapustile trajne bolezenske posledice, je vzel s seboj nabito dvocevko ter se podal na prosto, kjer je opazil v bližini svinjakov, v katerih goji več krasnih eksemplarjev rejenih prašičev, tri moške postavbe. Pozval jih je, naj se ustavijo, čemur pa se neznanci niso hoteli odzvati, temveč so hoteli izginiti v gozd. G. Kuhn je oddal za njimi dva strela in je z drugim zadel zadnjega med neznanci tako, da se je na mestu zgrudil v sneg. Nato se je vrnil v hišo, da je ponovno nabil puško, okrog 4. ure zjutraj pa je odšel v spremstvu na kraj dogodka, kjer pa zadetega neznanca ni več našel, pač pa je bil tamkaj močno razteptan in razgreben sneg ter so bile vidne v njem velike mlake krvi. Eden izmed neznancev je bil očitno nevarno ranjen in je krvavel najbrže iz prestreljene žile odvodnice, kar bi se dalo sklepati iz velike množine prelite krvi. Iz sledov, ki so vodili s kraja dogodka, je bilo sklepati, da sta ostala neznanca odnesla ranjenega tovariša v smeri proti Hočam. Nedvomno neznanec trojice niso vodili čisti nameni na nočni obisk pri gospodarskih poslopih g. Kuhna, ki je znan kot eden najvzornejših rejcev perutnine in prašičev v vsej mariborski okolici. Ta sum se potrjuje tudi s tem, da ni prišel v mariborsko bolnišnico ali h kakemu zdravniku doslej po potrebno pomoč še noben obsterlejenec. Prebivalstvo na deželi se naproša, da prijavi vsakega neznanca, ki bi iskal kjerkoli zdravniško pomoč, najbližji orožniški postaji.

Janko Furlan:

Nace Zemlja

(Po ustnem izročilu.)
(Dalje.)

Ni dolgo čepel, ko so se mu oprezno približali koraki orjaške postave, ki se je za njo lomila dolga senca.

»Za pravdo!« je rekel velikan in prisedel.

»Na, Štefan,« je rekel Nace, mu pomolil steklenico in ga radovedno opazoval, ko je pil.

»Kaj mi poveš?« je silil vanj.

»Da si dobro omehčal fligarja,« je odgovoril Štefan in ga pomenljivo pogledal.

»Če bi ne bil Nace Zemlja, bi ga bil razčetril.«

»Škoda, da ga nisi, ker nam jih je že dovolj naprtil. Tudi te bosta z mladim graščakom napadla. Mladi mi je že namignil, da naj se pripravim. V par dneh te bomo obiskali. Glej, da nam ne padeš v roke!«

»Ne boj se zame! Sicer pa ne bom sam, vsa vas je za menoj. Koliko pa jih pripelješ?«

»Najmanj štirideset.«

Nace je molčal in srepo zrl v ogenj.

»He,« je dejal čez nekoliko časa in se zagonetno nasmehnil.

»Premalo vas bo, tako sodim.«

»Kako? Najbrže si razvozljal kak narčrt?«

»Pa boš šele videl. Zaenkrat se morava pogovoriti, kako naj se bitka razvije. Poslušaj me! Jaz in Fanika I va v hiši. Grajski in fligar bosta udrla vanjo. Ti bodi z njima in jima pomagaj, dokler se bodo vrata udala, nato izgini!«

»In ostali?«

»Ali nimaš nikogar za seboj?«

»Nad polovico je mojih.«

»Čas bi torej bil, da se preskusimo, sicer nas bodo spet natezali in nam onečali hiše. Glej Toimince, pred nami so! Čas je, Štefan, ti pravim!«

»Saj me poznaš! Moram biti tam, kjer me nič ni. Zato govori in mi smo s teboj! Pusti torej nezveste v sredi, ostale pa razpostavi v velikem loku na levo in desno!«

Štefan je prikimal.

»Kaj naj ti še rečem?« je pomislil Nace. »He, ali ni vaš mladi razen babjaka tudi babjeveren?«

»Ta slina je babjeverna od šiške do puhlih možganov.«

»Natvezati mu torej moraš po fligarju, kakor da bi znala Fanika čarati. A to stori šele pred mojo hišo!«

»Zakaj to?«

»Da bo lažje nasedel.«

»Dobro! Bodi torej pripravljen, pride-mo pojutrnjim pred polnočjo. Tako sem odločil, ker v teh rečeh imam jaz proste roke in prvo besedo.«

Štefan se je pripravil na odhod.

»Za pravdo!« je dvakrat zadonelo med vlažnimi stenami, ko sta si tovariša seg-

la v roko.

Vrnišči se domov je vzel Nace kos navadnega papirja in začel črtati neke črke podobne kljuke. Okorna roka se je temu zavijanju upirala in izražala še vse slabše kot je bila Nacetova želja. In ta ni bila posebno obsežna.

»Vrag še kracanje! Saj bi že šlo, a kaj ko se s to rečjo tako malo žlahtam.« A iz njegovih oči je žarela močna volja. »Če si za kramp, bodi tudi za to, če mi je treba!« je mrmral in kljukal dalje.

Končno se je zvito nasmehnil in zvil papir, priložil mu nekaj petelinjih peres različne barve, par zelenih listov in šibic ter napravil omot.

»Ne mi, sami se boste bili med seboj, ker naše moči morajo počakati poznejših časov,« se je zadovoljno smejal.

»Kaj namerujete, oče?« ga je Fanika vprašala v polusnu.

»Le potrpi, otrok, vse bo bolje!«

Naslednje jutro je Nace poiskal Tone-ta Božiča.

»Devinski in Štanjelski se sovražijo, požrl bi se samo za klobuk zemlje. Le mojega kosa se branijo. Če pa Štanjelski doženejo, da si ga hočejo polastiti Devinski, bodo njih hlapci takoj tukaj. Pojdi jutri torej tja in jim vse povej! Neke-mu Marku pa izročiš to-le.«

Pomolil mu je omot.

»Vrni se z njimi! Na 'Glogu' nad vasjo se ustavite. Tam te bo zamenjal nekdo drugi, nakar prideš k meni.«

Odtod je stopil Nace še k nekemu dru-

gemu vaščanu, mu nekaj naročil in se vrnil domov.

»Praviš, da se nočeš skrivati pred nikom. Ne silim te. Le obljubiti mi moraš, da boš storila kar ti bom naročil,« je dejal hčeri.

»Kaj mi bo treba?«

»Za onimi velikimi kameni nad votlo steno je rov, ki vodi v ono votlino v 'Bregu'. Ko bosta graščak in fligar udrla v hišo, boš skočila skozi okno in naravnost v rov. Kamne ti bom tako prislonil, da jih boš z lahkoto prevrnila in smuknila v rov, ki ga bo nato zastražil Tone Božič.«

Ko je oče omenil Božiča jo je oblija lahna rdečica.

»He,« je dejal oče, ki je to opazil.

»Storila bom po vaši želji,« je dejala. Jasna pomladna noč. Niti najmanjša sapa ne moti mesečine, ko dirja četa hlapcev devinske graščine proti Nacetovi vasi. Spredaj jahata mladi graščak in fligar, za njima pa Štefan. Čim bliže so vasi, tem hitreje jezdijo.

»Ne ubeži nam, praviš?« se okrene graščak proti fligariju.

»Nocoj že ne, pa če je stokrat čarovnica.«

Graščak je nestrpen in obraz ima ne- navadne poteze.

Pred vasjo se razidejo in jo obkolijo, nato se v vedno ožjem krogu bližajo Nacetovi hiši. Kakih dvesto korakov od nje pa se poženejo proti njej.

(Konec jutri.)

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

23

Že naslednjega dne sem dobila tako srajco, kakršno sem nosila v ječi. Obležim jo morala v navzočnosti predstojnice. Zvečer ko sem ostala sama v celici, sem čula zunaj na hodniku korake in prepevanje litanij. Več redovnic je prišlo k meni, zvezale so me z vrvjo, mi dale v eno roko baklje, v drugo pa bič. Tako so me v popolni tišini odvedle do kapelice Matere Božje. Tu so mi ukazali naj molim k Bogu radi škandala, ki sem ga napravila samostanu. Mehanično sem ponavljala ono, kar je izgovarjala neka redovnica. Odvzeli so mi vrv, me do pasu slekli do kože, dali mi v desno roko bič in potem se je pričel mizerere. Vedela sem, kaj pričakujejo od mene, zato sem se bičala. Po bičanju je predstojnica govorila meni in zbranim. Potem so pogasili sveče in se razšli, jaz pa sem se morala oblačiti v temi.

Ko sem se vrnila v celico, sem čutila na nogah bolečine. Bile so ranjene od drobcev razbitega stekla, ki so ga bile redovnice posule na mojo pot. Tako sem se pokorila tri dni in šele četrtega dne so me oblekli v redovniško obleko z vsemi tistimi ceremonijami, kakor ob priliki prvega vstopa v samostan; naslednjega dne sem morala zopet ponoviti

zaobljubo. Po enomesečnem kesanju sem smela zopet hoditi na kor in v jedilnico. Zopet sem videla tudi svojo prijateljico, ki se je toliko brigala zame, toda kako naj opišem svoje začudenje! Bila se je popolnoma spremenila, tako zelo, kakor jaz sama. Njen trepetni obraz je bil pokrit z mrtvaško bledico, ustnice so bile brez krvi in oči brez življenja.

»Sestra Uršula,« sem jo vprašala, »kaj vam je?«

»Kaj mi je? Vi me še vprašate. Ljubim vas tako, da ne morem več prenašati vašega trpljenja.«

Za časa izvrševanja moje kazni me je podpirala z vsemi silami. Ko sem se morala postiti, mi je skrivaj prinašala v celico svojo hrano, da ji je predstojnica javno zapretila, da jo bo kaznovala kakor mene. Na svojo srečo je bila iz bogate rodbine in je prejemala veliko rento, katero je dajala v korist samostana; tako se ji je posrečilo za nekaj sladkorja in kave pridobiti zase redovnico, ki je bila prisotna, ko so me mučili, da je sama prevzela njeno mesto. Ne vem, če je bila to božja kazen, da je ona redovnica takoj nato znorela, dočim je predstojnica še sedaj na svojem mestu in vodi samostan.

Moje zdravje je bilo zaradi prevelikih muk zelo podkopano. Zbolela sem zelo resno. Sestra Uršula mi je zopet deloma sama stregla, sicer pa poskrbela za to, da nisem bila zapuščena, ker ji predstojnica radi slabega zdravja ni dovolila bedeti poleg moje postelje. Kljub temu se je bolezen poslabšala. Prejela sem zadnja tolažila. Na poslednjo željo mi je bilo dovoljeno videti še enkrat vso družino redovnic zbrano v svoji sobi. Se stre so se zbrale okoli moje postelje, med njimi je bila tudi predstojnica, a moja prijateljica je sedela pri meni ter mi poljubljala roke in jih s solzami močila. Pod ledja so mi dali dve blazini, tako, da sem se mogla nekoliko vzravnavati in govoriti. Prosila sem predstojnico, naj mi odpusti vse moje grehe. Tudi sestre sem prosila, naj mi odpuste škandal in me blagoslovijo. Na lastno željo mi je bilo dovoljeno razdeliti neke malenkosti, a najbolj sem obdarovala ono redovnico, ki se je obnašala napram meni najslabše; njo sem objela, njo, ki me je na vrv privezala vlekla v ječo, ter ji poklonila svetinjo, rekoč:

»Sestra! Spominjajte se me v molitvi, kakor se bom tudi jaz vas spominjala pred božjim prestolom!«

Zakaj me Bog takrat ni vzel k sebi? Zakaj me je znova poslal v življenje, katerega bi se bila tako rada iznebila?

Po maziljenju sem zapadla v globoko spanje, podobno smrti, ki je trajalo vso noč. Od časa do časa sem čutila, da mi nekdo tiplje žilo in boža lice, potem sem

slušala glasove, od katerih sem razumela nekatere besede. Kakor: »Je že hladna!« »Ne bo preživela noči!« dočim so druge ježno odgovarjale:

»Odidite proč, kaj je ne morete pustiti, da v miru umre? Mar je niste že v življenju dovelj mučile?«

Bil je ginljiv trenutek, ko sem se prebudila iz prestane krize na rokah svoje prijateljice, ki me ni bila zapustila in je prebedela vso noč v molitvi poleg moje postelje. S hvaležnim pogledom sem ji prožila roko. Tedaj je vstopil v sobo samostanski zdravnik, vesten človek, toda brutalen in brez srca. Sirovo je odsunil mojo prijateljico in dejal predstojnici, ki ga je spremljala, ko je prešel blizu mojega srca:

»Zaenkrat se bo še izvlekla!«

Zdelo se mi je, da ta vest predstojnice ni posebno razveselila, dočim je moja prijateljica od veselja skoraj znorela, jaz pa sem dejala:

»Ne želim živeti.«

»Tem slabše za vas,« je odgovoril zdravnik, nato je še nekaj predpisal in odšel. Njegove besede so se uresničile. Mrzlca je popustila in moje telo je postalo mokro od potu. Ni bilo dvoma, da sem na poti ozdravljenja, vendar je trajalo še mnogo časa, preden sem si popolnoma opomogla. Sestra Uršula se je docela izčrpala, negujoč me, ter je naposled še sama zbolela. Njena bolezen se je kazala v dolgih napadih nezavesti.

(Dalje prihodnjič)

Ptuj

Poslovanje ptujske bolnišnice in hiralnice v letu 1933. V letu 1933. je bilo sprejetih v ptujsko bolnišnico 1517 bolnikov, to je za okroglo 70 več, kakor v letu 1932. in je bil v tem dosežen največji dohod, odkar obstoja bolnišnica. Posebno velik je bil porast porodnic, ker je bila zanje v preteklem letu pripravljena posebna soba. Porodov je bilo 48, dočim jih je bilo v prejšnjih letih po največ 29. Uspeh zdravljenja je bil naslednji: od 1517 bolnikov je bilo 985 ozdravljenih, 467 izboljšanih, 61 pa je bilo smrtnih primerov, to je 4 odst. Porast bolnikov v zadnjem desetletju je razviden v tem, da je bilo v letu 1923. sprejetih 775 bolnikov, torej je bilo v preteklem letu za okroglo 100 odst. več sprejemov, kot v letu 1923. Bolnišnica je zgradila nov vodnjak in s tem odpravila veliko pomanjkanje vode; ima tudi v načrtu v tekočem letu zgraditi nove kopalnice. S tem bo znatno pridobljeno na udobnosti ter bo vsled tega dohod bolnikov nedvomno še mnogo večji. Nujna potreba je bolnišnico razširiti odnosno zgraditi novo in večjo, ker je že dosedaj vedno prenapolnjena.

V hiralnico je bilo sprejetih v lanskem letu 32 hiralcev, umrlo pa 38. Stalež znaša 167 in je stalno zaseden. Hiralci so iz raznih krajev dravske banovine.

Ptujski gasilci so priredili v petek 5. t. m. v Društvenem domu tombolo zvezano s prosto zabavo. Udeležba je bila nenavadno velika, tako, da ima gasilska četa čez 8000 Din čistega dobička, ki je namenjen za rešilni avto.

Iz poštne službe. Za pogodbeno poštarico pri Sv. Andražu v Halozah je bila imenovana poštna odpravnica gđ. Amalija Novakova iz Ptuja.

Sport

Mariborska zimskosportna podzveza opozarja vse tekmovalce, da je včeraj prispel v Maribor nemški trener g. Marx, ki bo vežbal tekmovalce v tekih. Treninji so se pričeli danes v okolici Maribora. Tekmovalci, ki se doslej še niso prijavili, naj se zgledajo nemudoma v trgovini »Sport« na Trgu svobode. Prihodnji teden bo g. Marx vežbal tekmovalce na Pohorju, in sicer pri Senjorjevem domu.

Smučarski odsek Podružnice SPD v Prevaljah priredi dne 14. t. m. propagandno skakalno tekmo na novi skakalnici v Prevaljah. Skakalnica je odlična, zgrajena po najnovejših predpisih za skoke do 15 metrov. Za najlepše skoke gosta in domačina sta razpisani nagradi. Prijave za tekmo je poslati najkasneje do 12. t. m. odseku s prijavnino 10 Din. Tekmovanje prične ob 14. uri. Za prireditve je veliko zanimanje.

Prva hockey tekma na ledu bo v Mariboru v nedeljo 14. t. m. pri Treh ribnikih. Srečala se bosta ljubljanska Ilirija in Kastner & Öhler iz Gradca.

Slovanskih smučarskih prvenstev, ki bodo v začetku februarja t. l. v Zakopanah (Poljska), se bodo udeležili tudi ruski smučarji, ako bo v to privolila FIS-a. Kakor znano, se udeležijo teh prvenstev Jugoslovani, Bolgari, Poljaki in Čehoslovaki.

Tekmovanje za drsalno prvenstvo Jugoslavije priredi JZSS v dneh 1. in 2. februarja t. l. Jugoslovanska zimskosportna zveza je razpisala tekmovalce seniorjev, dam in juniorjev za prvenstvo Jugoslavije 1934. Tekme bodo na drsalnišču SSK Celja v Celju ali na drsalnišču Ilirije v Ljubljani. Prijave potom klubov sprejema JZSS, Ljubljana do 31. januarja. Odločitve glede mesta tekmovanja bo objavljena do 20. t. m.

Smučarska tekma pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Smučarski klub Sv. Lovrenc je priredil preteklo nedeljo smučarsko tekmo na 10 km za klubsko prvenstvo. Rezultati so bili naslednji: 1. Groman v času 52:25, 2. Dolinšek, 3. Kramberger, 4. Jovan.

Novi okrožni odbor LNP v Mariboru. Kakor smo zvedeli, bo tekmovalci tega tedna imenovan novi okrožni odbor LNP v Mariboru, ki bo sestavljen po želji večine klubov.

Sokolstvo

Iz Sokola Maribor-matica. Božične in novoletne počitnice so pri kraju in se je redna telovadba v vseh oddelkih zopet pričela. Članstvo in naraščaj se poziva, da prične redno posecati telovadne ure, ker se bodo predelovale podrobno in naglo proste vaje za letošnji župni zlet, kakor tudi proste vaje za pokrajinski zlet v Sarajevu in zlet v Zagrebu. V pojasnilo samó, da se v poslednjih mesecih pred zletom društvo s posameznimi »zamudniki« ne bo bavilo in kdor ne bo pravočasno obvladal obveznih prostih vaj, se — brezpogojno — ne bo smel udeležiti zletov kot telovadelec. Zdravo! Načelnništvo.

Sokolsko društvo Maribor I. bo imelo svoj redni letni občni zbor v soboto 13. t. m. ob 20. uri v telovadnici vojašnice kralja Petra I. Polnoštevila in točna udeležba vsega članstva je obvezna.

Sovjetski svetovni atlant.

Po vesteh iz Moskve je osrednji izvršilni odbor Sovjetske unije sklenil izdati »Veliki sovjetski svetovni atlant«, čigar popolna izdaja je določena v roku treh let. Posamezne mape bodo izdane v ogromnem številu izvodov.

Grof Laudon v norišnici

Grof Josip Laudon, najstarejši član rodbine tega zgodovinskega imena, je znorel na svojem posestvu Bistrici na Češkoslovaškem, kjer je stalno prebival s svojo družino. Laudona so morali takoj prepeljati v norišnico. Njegova neozdravljiva bolezen je posledica cele vrste hudih nesreč, ki so zadele njegovo rodbino v zadnjih letih. Rodbina grofov Laudonov je bila nekoč lastnica velikanskih zemljišč, industrijskih podjetij, ogromnih gozdov in znatnega premoženja v gotovini. Agrarne reforme in popoln zastoj na lesnem tržišču so zadele Laudona zelo občutno. Rodbina se je znašla takorekó pred popolnim finančnim potopom. Pozneje so nevarno zboleli še grofovi otroci in so vsi ti udarci usode porazno vplivali na Laudonovo duševno življenje. Zdravniki, ki so ga preiskali, so prepričani, da je grofova bolezen neozdravljiva.

MOŠKE BABICE V FRANCJI.

Na Francoskem je dovoljeno izvrševanje babiškega poklica samo ženskam. dočim je moškim prepovedano, izjemiši izredno težke primere, v katerih je zdravniška pomoč nujno potrebna. Sedaj pa so zašle francoske sodne oblasti v skrajno kočljiv položaj, v katerega jih je spravil neki absolvirani medicinec v Lillen, ki je po pravkar dokončanih naukih prosil za dovoljenje, da sme javno izvrševati babiško prakso. Za dosego svojega cilja si je mladi zdravnik najel odvetnika, ki je pred sodiščem dokazal, da paragraf, ki moškim po zakonu prepoveduje izvrševanje babiške prakse, datira iz leta 1882. in je bila to le začasna vladna naredba in ne zakon. Zaenkrat še ni znano, kako se bo sodišče izvililo iz škripcev in kako bo rešilo zdravnikovo prošnjo.

Mali oglasi

Razno

BLOKI ZA KOLEDARJE
v treh velikostih (v latinici in cirilici), beležni, žepni in koledarji za denarnice po vseh cenah, družinska pratika, kmečki koledar priporočila Feliks Novak, Gosposka ulica 9, 74

10% POPUSTA
dobite v zalogi pri Kroisu, Maribor, Koroška cesta 18. 38

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA
in vaših koles ne boste več rabili, se vam nudi prilika, da jih pustite temeljito osušiti, emajlirati, noniklati, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako, da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporočila se mehanična delavnica Justin Gustičič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zadoštuje dopisnica, da pridem na dom po kolo. 4736

Kupim

KUPIM
proti takojšnemu plačilu vložno knjižico Mestne hranilnice do 15.000. Ponudbe na upravo pod šifro »Plačam takoj« 72

Soba odda

GOSPODA
sprejem na hrano in stanovanje, Mesečno 450 Din. — Dravska ul. 15. 55

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vodom elektricno lučjo, oddam, Magdalenska ulica 50. 50

SOBO

za eno ali dve osebi, s prostim vodom, zelo poceni takoj oddam. Aleksandrova c. 49/I, pri Veberju. 70

SOBO

zelo prijetno, solčno in parketirano, z uporabo kopalnice oddam boljšemu gospodu. Dr. Verstovškova ul. 6/II, vrata 19 7012

Stanovanje

STANOVANJE
oddam s 1. februarjem. Studenti, Frankopanova ul. 4. 71

ODDAM SOBO
s kuhinjo takoj ali s 1. februarjem. Spesovo selo 21. 76

Sukno za

Smučarske kroie

v raznih modnih barvah

Frano Maier

Maribor
Glavni trg 9

